

RADIO ŠTUDENT RECENZIJA - Goran Kompoš

LAIBACH, Kino Šiška, 20. 4. 2012

Saturday, 21. 4. 2012

Naj vam bo njihovo delo všeč ali ne, Laibach očitno zelo dobro vedo, kaj počnejo. Potem ko je zasedba minulo soboto razprodala osrednje prizorišče v eminentni londonski galeriji Tate Modern, je v peteki po šivih pokal še Kino Šiška... * v celoti

Naj vam bo njihovo delo všeč ali ne, Laibach očitno zelo dobro vedo, kaj počnejo. Potem ko je zasedba minulo soboto razprodala osrednje prizorišče v eminentni londonski galeriji Tate Modern, je sinoči po šivih pokal še Kino Šiška. Pravzaprav podobno velja tudi za preostale koncerte na aktualni turneji We Come in Peace, v sklopu katere so Laibach obredli dobršen del Evrope. To pa je za kolektiv, ki si je temeljni kamen postavil pred dobrimi tremi desetletji, vsekakor hvalevreden dosežek. Še toliko bolj zato, ker so bile njegove izvirne ideje globoko vkoreninjene v ideologijo in režim rajne Jugoslavije. Toda agitacijo so Laibach spretno aplicirali tudi v poznejše družbene ustroje, zato pravzaprav nikoli niso izgubili svoje aktualnosti.

Aktualnost skozi prizmo glasbenega izraza resda ni bila vselej enako prepričljiva, a med sopotniki Laibach je ostala le peščica tistih, ki so kreativni naboj uspeli ohraniti vse do danes. V zadnjem desetletju ali dveh, ko glasba beleži številne radikalne preobrate, njihov izraz sicer res ni več tako šokanten, kot je bil v osemdesetih, toda kljub temu bi težko trdili, da kdaj ni bil v koraku s časom. V veliki meri tudi - ali pa predvsem - zato, ker je bil ta izraz vselej prepoznaven, če že ne izviren. To se je še enkrat več potrdilo z včerajšnjim koncertom, na katerem smo v slabih dveh urah dobili lep vpogled v aktualno in preteklo delo zasedbe.

Pred koncertom je bila prikazana projekcija filma Iron Sky, komedije o nacistih s temačne strani lune, za katero je zasedba Laibach napisala glasbo. Menda je nastanek filma deloma inspiriral album Volk, medtem ko Laibach kot inspiracijo za soundtrack navajajo film in Wagnerja. Verjetno ni naključje, da sta se slovenska premiera filma in koncert zgodila prav na obletnico rojstva velikega Wagnerjevega fena, seveda pa si to lahko razlagate po svoje. Kot smo od Laibach nekako vajeni, ti pač raje ponujajo vprašanja kot odgovore. Kakorkoli že, njihovo sodelovanje pri filmu Iron Sky se zdi tako rekoč logično, saj oboji s podobnimi strategijami naslavljajo kopico sorodnih motivov, tako skozi prizmo vsebine kot pojavnosti.

Ker ob soundtracku v teh dneh izideta še retrospektivna zbirka in njihov album reinterpretacij skladb drugih avtorjev, je bil priložnosti primerno ukrojen tudi izbor skladb, ki smo jih slišali na koncertu. Uvodoma smo med drugim slišali starejše skladbe 'Mi kujemo bodočnost', 'Smrt za smrt' 'Brat moj', 'Die Liebe', pa skladbo 'Le Privilege Des Morts'. V priredbah so se znašle tudi 'Across the Universe', 'Warm Leatherette', 'B mashina', 'America', 'Ballad of a thin man' in 'Life is Life'. Predstavili so nekaj skladb s soundtracka 'Iron Sky'. Precejšen del repertorja so zavzele techno koračnice z albuma 'Watt', ob koncu pa so servirali še pomenljivi skladbi 'Geburt Einer Nation' in 'Das spiel ist aus'.

Izbor je torej zaobjel praktično vse faze zasedbe Laibach, vendar pa to ni zmotilo celovite podobe koncerta. Vse skladbe je peterica namreč postavila na skupni imenovalec sintetiziranega, elektronskega zvoka, nadgrajenega z akustičnim bobnanjem in kot vselej suverenima vokalistoma Milanom Frasom in Mino Špiler. Z izjemo besedil praktično nobena skladba ni ostala v izvorni formi, v grobem pa bi jih lahko razdelili na tiste industrijsko ropotajoče, cinematične in subverzivne pop skladbe. Scenarij in izvedba sta bila dobro premišljena in zanimiva. Za fene Laibach je bil koncert bržkone uresničitev mokrih sanj, za tiste malo manjše fene pa brezhiben, izviren pop koncert.

Kot je za Laibach v navadi, so celostno podobo zaokrožile vizualije s prepoznavnimi laibachovskimi motivi. Bi pa v luči zasedbinih začetkov, ki so močno sloneli na provokaciji, kaj podobnega lahko pričakovali tudi danes. Sicer je res, da kolektiv še vedno odpira, širi in prenavlja svojo prepoznavno kritiko, a v treh desetletjih je bilo o Laibach, njihovi glasbi, umetnosti in mehanizmih povedano vse. To pa posledično pomeni, da ni več tistega elementa presenečenja, ki je zasedbo krasil nekoč. Toda to ne moti njihovih številnih fenov, bržkone pa spektakel vsaj malo šokira tudi tiste posameznike, ki morebiti prvič obišejo malce drugačen, bolj razgrajaški pop koncert.